

Beslutad på TCYK styrelsemöte 230823

Kunskapskrav

Yrkesbevis 9 – Beskärning och Trädvård

Yrkesbevis 9 förutsätter att deltagaren har växtkunskap motsvarande modulerna Beskärning av buskar (4500) och Arbeta med handhållen maskin – Häcksax (4490), Växtkännedom buskar (4506) samt Växtkännedom träd (4509) i Yrkesbevis 1

Generella kunskaper som krävs vid beskärningsarbete av buskar, träd och naturvårdsarbete ligger under delen Beskärning. Kunskaper specifikt för trädbeskärning och trädvård hanteras under Trädvård.

Beskärning

Kunskaper

Yrkesarbetaren ska kunna:

- Identifiera de 15 vanligaste träden och de 20 vanligaste buskarna
- redogöra för olika beskärningsmetoder; etableringsbeskärning, uppbyggnadsbeskärning, underhållsbeskärning, förnygringsbeskärning (radikalbeskärning) och eventuella efterarbeten
- redogöra för behovet av efterarbete vid en förnygringsbeskärning (radikal beskärning)
- redogöra för hur olika växter svarar på kraftig beskärning.
- redogöra för metoder som möjliggör att bortklippt växtmaterial kan återföras till växtplatsen.
- redogöra för hur man hanterar bortklippt ris som läggs på hög för borttransport från arbetsplatsen
- redogöra för betydelsen av att lägga beskärningssnitten korrekt vid beskärningsarbete av buskar och framförallt vid trädbeskärning.
- redogöra för hur beskärning kan påverka blomning och fruktsättning.
- Redogöra för de vanligaste växtskadegörarna och hur man lämpligtvis skyddar växterna mot dom.
- redogöra för hur man bygger upp häckar av flerstammiga häckplantor och häckplantor med genomgående stam
- redogöra för skillnaden på sommarklippning och eventuell vinterklippning av formklippta häckar
- redogöra för skillnaden i val av metod mellan fruktträdsbeskärning av fruktträd av prydnadskaraktär och fruktträd i kommersiella frukt och bärödlingar.
- redogöra för begreppet ympning och ockulering.
- redogöra för vad som är viktigt att tänka på vid beskärning av växter som har en sort ockulerad eller ympad på en grundstam av annan sort; rosor, fruktträd, prydnadsträd och prydnadsbuskar
- redogöra för vad som styr valet av åtgärd i naturmarker av olika slag beroende på naturmarkstypen.
- redogöra för de handverktyg och maskiner som används vid yrkesmässig beskärning av buskar och träd och vid gallring eller röjningsarbeten i naturmark och hur man sköter verktygen.
- redogöra för arbetsmiljö och säkerhet och erforderlig skyddsutrustning vid beskärningsarbeten av buskar i publika miljöer och i naturmark

Färdigheter

Yrkesarbetaren ska kunna:

- hantera och sköta de verktyg och redskap som används vid beskärningsarbete av buskar
- bedöma behovet av och utföra underhållsbeskärning av solitära prydnadsbuskar där artens naturliga karaktär bevaras

Beslutad på TCYK styrelsemöte 230823

- bedöma behovet av och utföra underhållsbeskrning bruksbuskage där fokus ligger på buskaget som helhet men där också artens naturliga karaktär bevaras
- bedöma behovet av och utföra föryngringsbeskrning (radikalbeskrning)
- bedöma behovet av efterarbete efter en föryngringsbeskrning (radikalbeskrning)
- bedöma behovet av och utföra beskrningsinsats på platser som upplevs otrygga, med utgångspunkten att planteringen ska vara kvar på platsen
- bedöma och utföra åtgärd vid siktskymmande beskrning med utgångspunkt från att buskarna ska vara kvar på platsen och ge estetiskt och funktionellt värde.
- bedöma åtgärd vid en skada som blivit efter en skadegörare (insekt, sjukdom, djur) och hur man förebygger fortsatt skada

Trädvård

Kunskaper

Yrkesarbetaren ska kunna:

- redogöra för och beskriva trädets inre och yttre byggnad
- redogöra för hur trädens stam och krona påverkas av, och försvarar sig mot olika typer av skador
- redogöra översiktligt för codit (barit - begränsning av röta i träd)
- redogöra för rotsystemets betydelse och behov av skydd mot körskadorna / packning och skador vid schaktarbeten
- redogöra för arbetsmiljö och säkerhet vid trädbeskrning och vilka krav som gäller för att få arbeta på hög höjd i träd
- redogöra för trädvårdsarbete /beskrningsarbete som kräver fördjupad kompetens utöver kraven i yrkesbevis 9 till exempel avancerad kronreducering av stora träd och fruktträdsbeskrning utöver uppbyggnads och enklare underhållsbeskrning
- redogöra för säker hantering vid mottagande av träd samt eventuell förvaring på arbetsplatsen
- redogöra för behovet av-, samt hur man binder upp / stagar nyplanterade träd
- redogöra för behovet av vattning och gödsling vid nyplantering av träd
- redogöra för växtbäddens betydelse för träd generellt med fokus på träd i stadsmiljö / gatumiljö

Färdigheter:

Yrkesarbetaren ska kunna:

- bedöma behovet av att utföra / eller inte utföra etableringsbeskrning på nyplanterade träd
- utföra uppbyggnadsbeskrning av unga träd enligt plan, t.ex där grenarna kan komma att påverka omliggande trafik,
- bedöma behovet av och utföra underhållsbeskrning av träd
- bedöma om ett snitt är berättigat när snittytan blir för stor
- åtgärda en barkskada